Räddningstjänsten Västra Blekinge

Insatsutvärdering

Datum

2025-10-30

Olycksutredare

Peter Jönsson

Diarienummer

2025–001 397

Brand i byggnad



Upplysningar om olyckan

Larmtid:	Måndag 2025-08-18, kl. 14:39
Adress:	Karlshamn
Olyckstyp:	Brand i byggnad- publik lokal
Händelserapport nr:	G2025.096 523

Bakgrund

Enligt 3 kap 10 § i Lagen om skydd mot olyckor skall kommunen se till att alla olyckor som föranlett räddningsinsats utreds i skälig omfattning. Detta för att klarlägga orsakerna till olyckan, olycksförloppet samt hur insatsen har genomförts.

Syfte

Utvärdering av räddningsinsats syftar till att kartlägga hur räddningsinsatsen har genomförts. Utvärderingarna ska inte rikta kritik mot någon enskild, utan resultatet av utvärderingen ska visa på hur Räddningstjänsten ständigt kan förbättras och effektiviseras. Genom utvärderingarna kan man:

- Ge svar på om målet med räddningstjänst uppnåtts (hindra och begränsa skador på människor, egendom och miljö).
- Ge svar på om räddningsinsatsen varit effektiv.
- Ge svar på vilka svårigheter och/eller framgångar som uppstått under insatsen, enligt MTO - perspektivet (människa, teknik, organisation)

Metod

Process för insatsutvärderingen genomförs i tre faser:

- Datainsamling
- Analys
- Åtgärdsförslag

Datainsamling:

Intervju av följande:

- Regional insatsledare, insatsledare, utvalda styrkeledare och brandmän från räddningstjänsten.
- Larmoperatör SOS- centralen i Jönköping
- Vakthavande befäl och ledningsbefäl på ledningscentralen i Jönköping
- Yttre befäl polisen
- Säkerhetschef Karlshamns kommun
- Personal Karlshamns energi AB

Dokumentationsinhämtning:

- Händelserapport och SOS- logg
- Bevarande- och utvecklingsplan, Karlshamns kommun

Följande delar ska belysas i insatsutvärderingen:

- Insatsen i stort
- Rollfördelning
- Taktiskt genomförande
- Tekniskt genomförande
- Underhåll
- Säkerhet och tillbud
- Räddningstjänstens avslutande
- Diskussion
- Erfarenheter och förslag till åtgärder

Olycksplatsundersökning genomfördes 2025-08-22 tillsammans med Polismyndighetens kriminaltekniker.

Sammanfattning

Brand uppstod i en byggnad lokaliserad i centrala Karlshamn den 18 augusti 2025 under en samtida händelse med skogsbrand i närområdet.

Karlshamns innerstad är en välbevarad rutnätsstad med stort kulturhistoriskt värde. Brand startade i en byggnad som inkluderade flera olika verksamheter och det var risk för brandspridning till intilliggande fastigheter. Brandspridning inom byggnaden, lokalvolymer och inkluderat brännbart material resulterade i ett intensivt brandförlopp samt omfattande rökutveckling från platsen. Stort antal enheter från räddningstjänsten larmades till platsen där ett energiskt släckningsarbete bedrevs för att skapa kontroll på skadans utbredning.

Effektivt släckningsarbete resulterade i att branden inte spreds utanför drabbad byggnad och räddningsinsatsen kunde avslutas under kvällen efter drygt fem timmars insats. Inga personskador inträffade, men byggnaden fick omfattande brand och rökskador.

Personal från räddningstjänsten som utförde efterbevakning på plats, observerade natten till den 19 augusti tilltagande rökutveckling från takkonstruktionen. Räddningsinsats inleds på platsen igen där flertalet metodval används för att påverka branden utan att uppnå fullständig effekt. Extern resurs med kranbil begärdes till platsen som lyfte bort takkonstruktionen, vilket blev slutgiltig åtgärd som säkerställde att branden släcktes.

Faktor av betydelse under den kritiska fasen efter att räddningsinsats inleddes den 18 augusti var att ett tydligt mål kommunicerades tidigt. Styrform genom uppdragstaktik påverkade att åtgärdsproduktionen bedrevs samordnat med effekt i fokus. Resursuppbyggnaden som utfördes både av övergripande ledning och på lokal nivå skapade handlingsutrymme att bedriva arbete över tid. Det var en äldre sammanhängande byggnad som över tid genomgått förändringar. Både invändiga förändringar och tillbyggnader, vilket skapade en utmaning med att erhålla vetskap om förutsättningar som påverkade taktisk inriktning och metodval. När externa aktörer önskas att bistå en räddningsinsats är det av vikt att tydligt precisera kravbilden för vad som ska utföras samt att räddningstjänsten aktivt tar ansvar för samordning av arbetsmiljön.

Objektsbeskrivning och områdesspecifik beskrivning

Branddrabbad fastighet är lokaliserad i centrala Karlshamn och är en del av kvarteret Vaxholm. Fastigheten består av en sammanhängande byggnad med flera olika verksamheter. Bevarande- och utvecklingsplanen för Karlshamns innerstad har bedömt byggnaden där brand uppstod inneha högt kulturhistoriskt värde.



Foto 1: Flygfoto över kvarteret Vaxholm med rödmarkerad byggnad där brand uppstod.

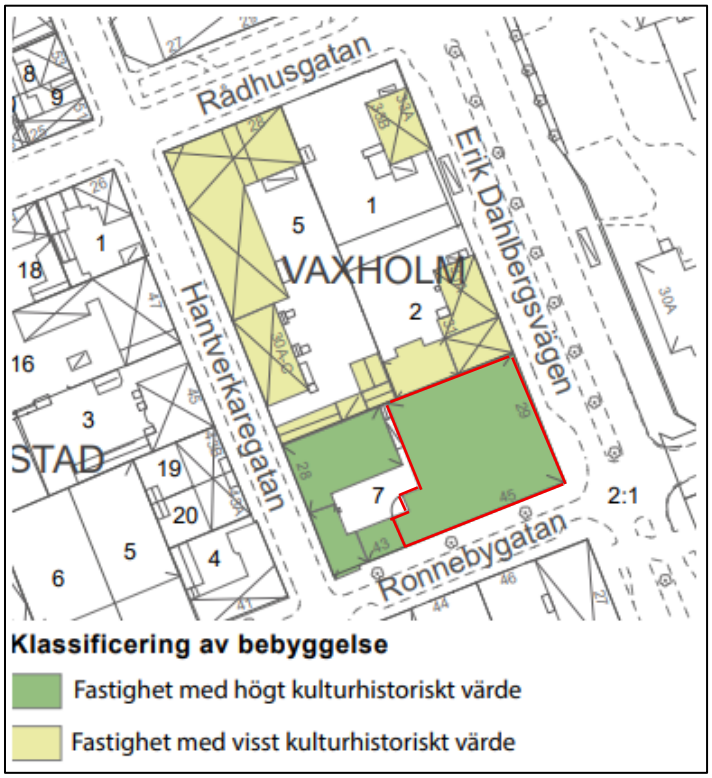


Foto 2: Från bevarande- och utvecklingsplan för Karlshamns innerstad med rödmarkerad byggnad där brand uppstod.

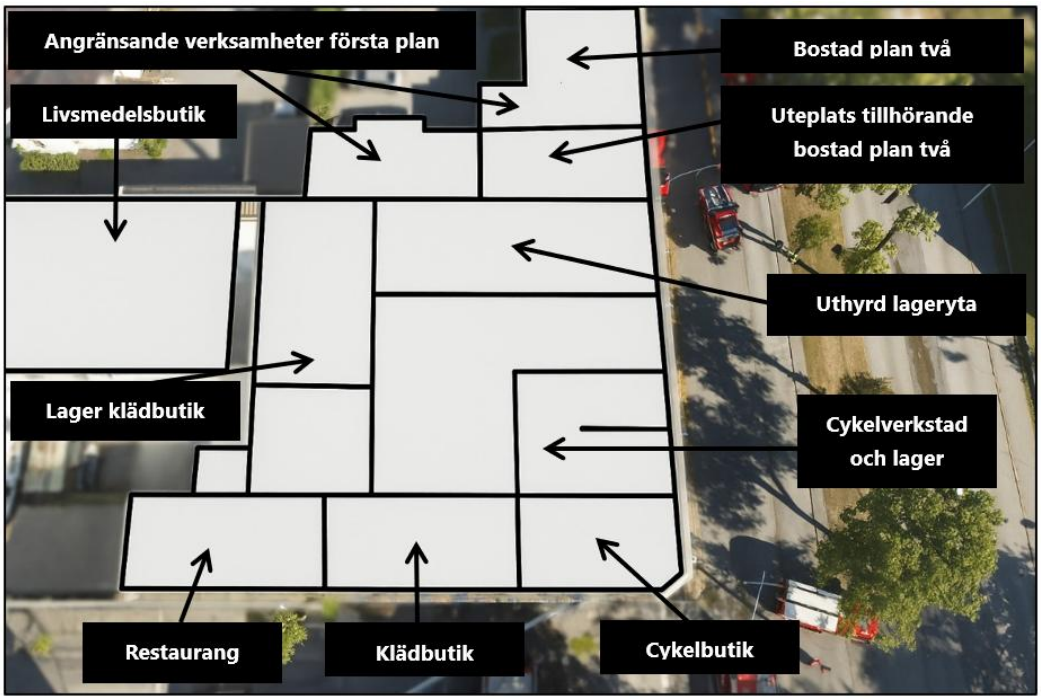


Foto 3: Skiss över branddrabbad byggnad och närområdet.

Historiskt från när fastigheten uppfördes under åren mellan 1930–40 talet nyttjades den till fordonsverksamhet med försäljning samt verkstad fram till 1980-talet. Därefter har flertalet olika verksamheten verkat i byggnaden.

Nuvarande verksamheter i byggnaden där brand uppstod var en cykelbutik med tillhörande verkstad och lager. Klädbutik med lagerutrymme och en restaurang. Ytterligare en verksamhet hyr ett område för lagerhållning inne i lagerdelen. Närliggande byggnad på Vaxholm 7 inkluderade en livsmedelsbutik med ett avstånd på 1,3 meter från branddrabbad byggnad. Byggnad på Vaxholm 2 är en villa uppförd under 1910-talet inkluderande både bostad och verksamhetslokaler. En brandteknisk installation med avskiljande brandmur finns mot byggnad på Vaxholm 7, förutom där en tidigare fordonsport i plåt blivit igensatt med bakomliggande reglad träkonstruktion. Vidare innervägg med gips i verksamhetslokalen på Vaxholm 2.

Branddrabbad fastighet är i ett våningsplan längs med Ronnebygatan med en lägre byggnadshöjd. Byggnaden har murade ytterväggar med puts som ytskikt på fasaden och låglutande yttertak med papp och undertak i trä. Vid något tidigare tillfälle har befintligt yttertak monterats över det äldre yttertak av liknande konstruktion. Konstruktionen blev då att det äldre yttertakets undertak med ytan vertikalt nedåt var putsad med kalkbruk armerat med hönsnät och vass. Det nyare yttre taket var monterat på träreglar som byggde ett mellanrum mellan de båda taken, vilket skapade en luftspalt som inkluderar brännbart material. Bärande konstruktion är balkar i trä vilande på murade väggar.

Lagerdelen som innehar en högre byggnadshöjd har murade ytterväggar. Yttertak med papp där det på takytan även finns fyra ljusinsläpp av plastmaterial. Papptaket är monterat direkt

på undertak av lättbetong och takets bärande konstruktion består av formgjutna betongtakstolar. Tillträde in till lagerytorna och del av cykelverkstaden är via klädbutiken och cykelbutikens lokaler. Alternativt tillträde in via två fordonsportar utifrån, i anslutning till Erik Dahlbergsvägen och från innergården.

Förutsättningar

Den 18 augusti 2025 var lufttemperaturen 17,5ºC med klart väder. Vindriktning från sydväst med medelvind på 7,7 meter per sekund. Brand uppstod i ett skogsområde 900 meter från brandstationen i Karlshamn. Två styrkor larmas ut initialt kl. 11:54 med Karlshamn heltid och deltid tillsammans med insatsledaren (IL). Släckningsarbetet påbörjas i ett brandområde med en yta på cirka 2000 m^2 med svårtillgänglig terräng. Möjlighet till fordonsplacering i närhet var begränsad, vilket innebar längre avstånd för slangdragning fram till brandområdet.

Beredskapsproduktionen i Karlshamns geografiska insatsområde var påverkat för eventuellt nya larm. Ledningscentralen (LC) larmar Svängsta kl. 12:06 för passning på brandstationen Karlshamn, men under det inledande släckningsarbetet bedöms det av skadeplatsnära ledning på plats att ytterligare en styrka krävs och knyts till händelsen. Styrka Mjällby larmas därefter kl. 12:40 för passning i Karlshamn. Fortsatt arbete bedrivs med tre styrkor för att släcka brandområdet.

Genomgång av insatsen i stort

Personal i en cykelbutik upptäcker att en brand med omfattande brandförlopp inträffat och larmar 112. Larmsamtal inkommer kl. 14:39 och information delgavs om brand i en cykelbutik på bottenvåningen där lågor slår ut från öppningar samt att ingen person ska finnas kvar i byggnaden. Tre styrkor larmas initialt med Mjällby, Bräkne-Hoby och Ronneby tillsammans med ledningsenheter IL och regional insatsledare (RIL). Flertalet 112-samtal inkommer där information påvisar att det sannolikt är en omfattande brand. Utöver resurser från räddningstjänsten larmas ambulans och polisenheter.

IL som får larmet befinner sig på samtida händelsen med skogsbrand positionerat på en höjd, 1,5 kilometer fågelvägen från cykelbutiken. Släckningsarbetet där hade övergått i eftersläckning. Rökutveckling kunde tydligt observeras över Karlshamns centrum från platsen. Styrkeledare (SL) Karlshamn heltid tar på sig uppgift med att frigöra resurser. Styrka kan avvecklas från brandplats med en SL och fyra brandmän tillsammans med en räddningsenhet som är intakt med materiell. Resursvärdering genomförs för skogsbranden där det förelåg behov av en styrka för avslutande arbete och styrkan från Svängsta får därefter också beslut om att ansluta till det nya larmet. Även en brandman inkluderas och får till uppgift att köra till brandstationen i Karlshamn för att först hämta höjdenhet.

Mjällby som åker med räddningsenhet och vattenenhet beräknas vara första enheter från räddningstjänsten. Under färd mot platsen rapporterar SL Mjällby på tilldelad RAPS- talgrupp om kraftig rökutveckling. IL kontaktar LC och önskar ytterligare en styrka efter bedömning av

inledande information där styrkan från Sölvesborg därefter larmas ut. Ambulansenhet är först på plats och lämnar en tydlig framkomstrapport om ett omfattande brandförlopp.
När Mjällby kom fram till platsen kl. 14:44 rapporteras det om kraftig rökutveckling och att lågor slår ut från fönster. Polisresurser på plats hade redan etablerat avspärrning av vägbanan utanför byggnaden. Efter fordonsplacering påbörjas utvändigt släckningsarbete med vattenpåföring på brand in via fordonsport samt fönsterhål. För att säkra brandvattenförsörjning ansluts räddningsenhet med närliggande kommunalt brandpostsystem. Styrkan med personal från Karlshamn som lämnar skogsbranden kom fram till platsen kl. 14:47. Inleder arbetet in via cykelbutikens entrédörr och påföra vatten mot brand från entréns närområde. Restriktion uttalas om att inte gå längre in i butiken utan att från distans försöka uppnå effekt med släckningen.

När IL närmar sig platsen syns kraftig rökutveckling och lågor från byggnadens tak. Bedömer från avstånd under framkörning att takkonstruktionen brinner. IL kom fram kl. 14:49 och påbörjar orientering samt kontakt med SL på plats och övertar rollen som räddningsledare (RL) för insatsen.

IL lämnar en första lägesrapport till LC kl. 14:52 med följande lägesbild:

- Kraftig brand, gått igenom taket
- Risk för spridning till intilliggande fastigheter
- Brandspridning till en annan verksamhet i samma byggnad
- Flera andra verksamheter i byggnaden med hot om brandspridning.
- Mål just nu stoppa spridning till intilliggande byggnader

Båda räddningsenheterna på plats anslöt till kommunalt brandvattensystem där problem uppstår med begränsat inflöde av olika anledningar. Påverkansfaktor blev att släckande personal fick brist på vatten för släckning under en begränsad tid. När IL delvis går runt objektet syns brand in i byggnaden från klädbutikens skyltfönster. Det rapporteras till LC kl. 15:01 om konstaterad brandspridning till klädbutiken.

Styrkan från Svängsta anlände och fick till uppgift att skydda den närliggande fastighet med bedömt störst risk för brandspridning. Styrkan gick in på innergården till fastigheten som vid den tidpunkten redan var utrymd. Brandmännen klättrade upp på taket med hjälp av bärbara stegar och kunde påföra vatten in via takets ljusinsläpp. Uteplats i närhet som varit direkt hotad kontrolleras och där lokaliseras brandspridning till golvsektioner av trä samt ett område med underliggande takpapp som omgående släcks. Gasolflaska tillhörande en grill observeras och flyttas till säker plats. Hotad fastighet bedöms vid det tillfället att vara under kontroll och fortsatt arbete med att släckningsarbete utförs och bevakning utförs.

IL räddningstjänsten östra Blekinge tar kontakt med LC och informerar om att depå från Karlskrona behöver larmas för att försörja Bräkne-Hoby och Ronneby eftersom olika system

för andningsskydd nyttjas. Påtalar även behov att larma depå Ronneby Deltid som har förmågan att försörja räddningstjänsten Västra Blekinge med material.
SL Mjällby går in i den angränsande byggnad på markplan och scannar innervägg mot brandlokalen med värmekamera där inga förhöjda temperaruter kan observeras. Lokalerna sätts i övertryck för att förhindra brandspridning och att brandrök tränger in.

RL lämnar en uppdaterad lägesrapport till LC kl. 15:07:

- Fortsatt kraftig brand
- Konstaterad spridning till annan verksamhet i samma byggnad
- Larma depå Ronneby med behov andningsskydd till skadeplats

Höjdenhet från Karlshamn kom fram där etablering blev på vägen, Ronnebygatan, utanför restaurangen. Kontrollerar därefter takområdet med lägre byggnadshöjd ovanför restaurangen, klädbutiken och cykelbutiken där inga tecken på brand observeras. Ytterligare larmade resurser från tre stationer kom fram till platsen mellan kl. 15:10-15:20. Intensivt ledningsarbete bedrivs med att fördela resurser till positioner för fordonsuppställning och tilldela uppgifter för de ankommande styrkorna. Bräkne-Hoby anslöt till Karlshamn med uppgift att på innergården inledningsvis ansvara för att förhindra brandspridning till byggnaden som inkluderade en livsmedelsbutik. Ronneby fick till uppgift att etablera höjdenhet med uppgift utvändig släckning in via de avbrända ljusinsläppen samt bevaka risk för spridning till angränsande fastighet. Utöver det även bistå med att säkerställa yttertakets byggnadskonstruktion. Sölvesborg etablerar höjdenhet på innergård i närhet till hotad byggnad för bevakning av takyta där Bräkne-Hoby ansvarade för att hålla begränsning från marknivå.

RL samverkar med sjukvårdsledare från ambulansen som planerat för ett eventuellt omfattande skadeutfall. Vårdcentral lokaliserad150 meter från skadeplats pekas ut som sjukvårdsplats om större skadeutfall med personskador skulle inträffa. Sjukvårdsledaren informerar tjänsteman i beredskap för region Blekinge med hänsyn till verksamheter i närhet av platsen där risk för påverkan av brandrök förelåg. Utöver vårdcentralen finns folktandvård lokaliserad 100 meter från brandbyggnad samt att avstängd väg normalt är färdväg för länstrafikens busslinjer.

Åtgärdsproduktion med släckningsarbete bedöms i det läget skapa god effekt och ingen information tyder på att brandspridning inträffat utanför branddrabbad byggnad. RIL kom fram kl. 15:28 och utser ledningsplats på parkeringen utanför polisstationen. RL delger aktuell lägesbild till RIL och dialog om behov framöver för att kunna utföra det fortsatta arbetet. Restvärdesledare som kommit till platsen samverkade med insatsledningen angående skadehanteringen. Resurs med kranbil önskas för att eventuellt kunna frilägga brännbart material i takkonstruktion ovanför lagerdelen. Även undersöka möjlighet att få fram fasta hinder för vägavspärrning. Karlshamns kommuns säkerhetschef anslöt fysiskt till ledningsplats

och får frågan om stöd finns med resurser för ändamålet. Säkerhetschefen stödjer behovet och ombesörjer kommunala resurser. Ytterligare en styrka ansluter från skogsbranden där SL får en stödjande roll till RL och tillhörande brandmän på räddningsenheten får till uppgift att påbörja arbeta med att omhänderta släckvatten som observerats i den angränsande hotade fastigheten på Vaxholm 2. Resurser från räddningstjänsten på plats är vid det tillfället totalt sju styrkor. Sju räddningsenheter, tre höjdenheter, två vattenenheter och två ledningsenheter. Utöver det har även depåenheter från både Ronneby och Karlskrona etablerats på plats. Lokal stab har initierats och var i drift på brandstationen i Karlshamn med primär uppgift att kalla in ledig personal för att inledningsvis tillsätta en beredskapsstyrka för Karlshamns geografiska insatsområde och därefter hantera personalförsörjning framåt med hänsyn till utdragen insatstid och avlösning.

RIL lämnar en lägesrapport till LC kl. 16:15:

- RIL har tagit över som RL från kl. 16:08
- Målet med insatsen är att hålla begränsningslinjer
- God prognos med att rädda hotade fastigheter
- Nöjd med resurser på plats
- Prognos hela natten men inom några timmar börja avveckla resurser från platsen
- Önskar informationsmeddelande till befolkningen om att brandrök ligger över staden
- Rökutvecklingen är avtagande men önskar information om att stänga dörrar och fönster samt inte vistas i röken
- Avslutningsvis söka efter extern resurs med kranbil



Foto 4: Släckningsarbete kl. 16:15.

Släckningsarbetet fortgår med insatta resurser organiserade i samtliga riktningar från branddrabbad byggnad där risk för spridning bedöms föreligga. Vattenpåföring från respektive angreppshåll samt övervakning av respektive närliggande byggnader med risk för brandspridning. Karlshamns energi AB (KEAB) som är huvudman för vatten och avlopp (VA)

kontaktas med hänsyn till vattenuttag från brandpostsystemet. Elektriker från verksamheten önskas även till plats för att stänga av strömförsörjningen till byggnaden eftersom de ansvarar för elförsörjning av berört område. Takkonstruktion ovanför området där brand varit som mest intensiv bedömdes inledningsvis kunna inkludera brännbart material, men kunde konstateras vara takpapp direkt på underliggande lättbetong. Inne i klädbutiken med lägre byggnadshöjd sågas det upp ett inspektionshål i undertaket för att visuellt kunna säkerställa att brandspridning inte inträffat. Konstruktionen bedöms efter håltagning till betong och ingen brand lokaliseras i området. Insatsledningen bedömer händelseutvecklingen som positiv och risk för brandspridning till angränsade fastigheter som låg. Områden med konstruktionsbränder inne i byggnaden hanteras. Resursvärdering genomförs av enheter på plats som krävs för arbetet framåt.

RL lämnar lägesrapport till RC kl. 17:37

- Läget ser jättebra ut
- Har klarat restaurangdelen och planen är den inte ska brinna ner
- Fortfarande rök i konstruktionen
- Inväntar kranbil som är beställd och även containers för brandskadat material
- Avvecklar styrkor från Sölvesborg och Ronneby
- Kommunen ansvarar för avspärrning runt objektet
- Inväntar ny IL till platsen för avlösning

KEAB som blivit kontaktade anlände och stängde av elektriciteten i fastigheten samt ventiler tillhörande fjärrvärmen för att förhindra läckage. Skadeförloppet bedöms passerat dynamiskt skede. Räddningsinsatsen har till stor del övergått till fas med eftersläckning och efterkontroller. Behov framöver för att kunna säkerställa att branden är släckt påverkade förslag med åtgärd att lämpa ut brandskadat och brännbart material från området inne i byggnaden där brand varit som mest intensiv. Ledningsbehovet bedöms avtagande och RIL lämnar åter rollen som RL till IL. Avslutningsvis genomförs en gemensam orientering på skadeplatsen. Det rapporterades till LC om ny person som RL kl. 18:45 och behov att häva informationsmeddelande till allmänheten. Fortsatt planering för avveckling av resurser där Mjällby och Bräkne-Hoby därefter lämnar platsen. Styrkan för avlösning som blivit inkallad av den lokala staben för uppgift med eftersläckning anlände, vilket resulterade i avveckling av kvarvarande styrkor som varit med sedan inledningsskedet. Externa resurser med kranbil, minilastare och containers har etablerats för att kunna lämpa ut material från lagerdelen.

Brandskadat material och brännbar konstruktion rivs inne byggnaden som därefter lämpas ut. Materialet placeras sedan i containers med hjälp av kranbilen ute på vägen. Mindre bränder hanteras inne i byggnaden under eftersläckningsfasen. Arbetet bedöms fortsatt positivt och kontroller påvisar ingen lokaliserad brand. RL beslutar att avsluta räddningsinsats kl. 20:00 och efterbevakning planeras att genomföras av räddningstjänstens personal med tidsplanen från kl. 23:00 till kl. 08:00 den 19/8.

Det inträffade inga personskador utan konsekvensen blev brand och rökskador. Omfattande brandskador i lagerdel och delvis inne i cykel- samt klädbutikens publika delar. Mindre område med brandspridning på uteplats tillhörande bostad i angränsande fastighet, Vaxholm 2. Utöver skador, på grund av brandrök, i berörda områden var utbredning även till restaurang och verksamhetslokal på markplan i angränsande fastighet som även drabbades av vattenskador.

Under natten observerar personal som utför efterbevakning rökutveckling från takkonstruktionen ovanför cykelbutiken och informerar tjänstgörande IL kl. 02:22. IL kontaktar LC om ny lägesbild och önskar att styrkan från Karlshamn omgående ska larmas. Vid framkomst trycker brandgaser ut från ventiler på fasaden och räddningsinsats inleds. Brandområdet bedöms till området i takkonstruktionen ovanför cykelbutiken. Släckningsarbetet påbörjas genom vattenpåföring in via ventilerna och tidigare inspektionshål inne i klädbutiken utökas med syfte att visuellt kunna lokalisera branden. Utökning av hålet i undertaket gjordes även för att bättre kunna bedöma takkonstruktionen och eventuella avskiljningar som kan begränsa brandspridning.

Lägesrapport till LC kl. 02:43

- Kraftig rökutveckling från ventilationen
- Långvarig prognos och önskar passningslarm för station Karlshamn

Höjdenhet ställs upp och scanning med värmekamera av takområdet utförs ovanför cykelbutiken som visar förhöjda temperaturer. Skärsläckare används med vattenpåföring inifrån lokalerna upp i undertaket, in via fasaden och in genom yttertaket. Dimspikar börjar användas in genom yttertaket och effekten av släckning bedöms uppnås under vattenpåföring, men rökutveckling tilltar så fort det avbryts.



Foto 4: Angrepp med skärsläckare

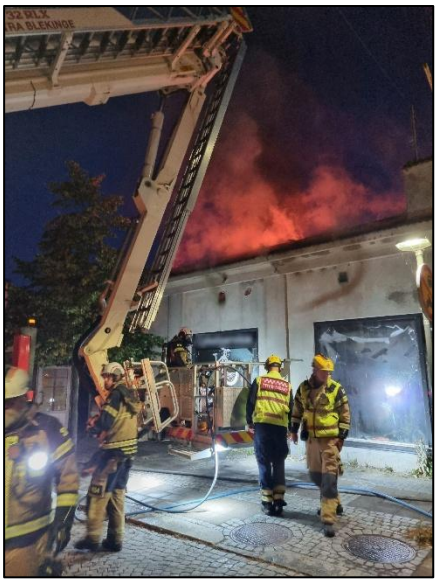


Foto 5: Tilltagande brandförlopp

Efter en stund observeras lågor ut från borrhålen för dimspikarna i yttertaket och brandförloppet tilltar. Passningsstyrkan på brandstationen i Karlshamn begärs då ut till platsen och får vid framkomst uppgift med håltagning av undertaket inne i cykelbutiken. Dialog om håltagning med motorkap av yttertaket men avslås då restriktion om att inte beträda taket uttalats med hänsyn till rasrisk. Håltagning avbryts i cykelbutiken eftersom takkonstruktion bedöms blivit så pass påverkat att restriktion uttalades att ingen personal får vara inne i lokalen.

RL bedömer att extern resurs behövs för att kunna komma åt branden i konstruktionen. Behov av ”grävare” dokumenteras av LC kl. 04:07 och RL får återkopplat att resursen kommer till plats om cirka en timme. Släckningsarbetet fortsätter och risk för ytterligare brandspridning bedöms låg eftersom branden hålls under kontroll under påföring av vatten. Murad konstruktion lokaliseras vertikalt genom undertaket som avskiljning mot restaurangen. RL informerar RIL om nuvarande situation via telefon. Styrkan från Ronneby begärs till platsen med behovet av två höjdenheter som kan påföra vatten när yttertaket ska lyftas av.

Extern resurs anländer med minilastaren som nyttjades tidigare med lämpning, vilket det inte fanns behov av på plats. Kranbilen som var involverad under dagen före kommer efter en stund fram till platsen. Eftersom kranbilen var en modell mindre och inte kunde nyttjas för ändamålet får den lämna. RL kontaktar själv annan aktör med kranbil som kan stödja arbetet med att lyfta av taket. Kranbil är på plats kl. 06:42 och arbetet påbörjas med att frilägga takkonstruktionen. Arbetet bedöms effektivt och styrka på plats som även varit i arbete under många timmar under dagen före avvecklas. Mjällby larmas för att kunna stödja arbetet under förmiddagen. Skiftavlösning kl. 08:00 på brandstationen i Karlshamn och pågående skift beger sig till brandplatsen för avlösning. Styrkan från Ronneby avslutar arbetet på plats och efter avlösning organiseras arbetet med styrka från Karlshamn och Mjällby samt pågående IL som tog över som RL.

Under förmiddagen fortsätter arbetet med frilägga takkonstruktionen, eftersläckning och efterkontroller. Säkerhetschef Karlshamns kommun kontaktas och får en lägesbild om vad som inträffat under natten och plan framåt. Restaurangdel som bedömts hotad under branden i taket kontrolleras särskilt med hänsyn till att där tidigare inte varit någon brandspridning. Räddningsinsatsen avslutas kl. 12:00 av RL och efterbevakning genomförs av räddningstjänsten till kl. 18:00. Extern aktör som tidigare varit kontaktad kommer under eftermiddagen och omhändertar lämpat material som placerats på vägbanan. Karlshamns kommun utför återställningsarbete med arbetsmaskiner som kom till plats för sopning av området utanför fastigheten. Skalskydd med byggstängsel placeras utanför fastigheten för att förhindra tillträde samt rasrisk av löst byggmaterial i närhet från fasaden. Avslutningsvis innan personal från räddningstjänsten lämnar platsen kontaktas polisen för komma till plats för att etablera avspärrningsband inför kommande polisiär teknisk platsundersökning.

Det inträffade inga personskador under den andra räddningsinsatsen. Skadans utbredning blev takkonstruktionen ovanför cykelbutiken fram till restaurangen. Utökade skador med brandrök i restaurangen. Senare observerades under återställning och saneringsarbetet värmegenomslag i träkonstruktion till innervägg andra sidan mot den tidigare fordonsporten in i lagerdelen. Det antogs under insatsen att vara en avskiljande murade vägg där, men som visade sig inte stämma.

Beslutsdomäner, rollfördelning och organisering

SL Mjällby agerade inledningsvis vid framkomst i rollen som RL när räddningsinsats påbörjas. När IL kom fram sju minuter senare och bildat sig en första lägesbild tog hen över rollen som RL med ansvar inom beslutsdomän insatsledning.

Skadeplatsnära ledningen organiserades inledningsvis i sektorsindelning med två sektorer med geografiskt arbetsområde i närhet till respektive fordonsplacering av de två första räddningsenheterna. Sektorcheferna ansvarade för åtgärdsproduktion med effekt inom uppgiftsledning. Uppgifter som förmedlades var att SL Mjällby agerade sektorchef med ansvar för brandsläckning och förhindra spridning till den närliggande fastigheten med bostad och verksamheter. SL Karlshamn som sektorchef för brandsläckning och förhindra spridning åt andra riktningen i byggnaden. Ankommande resurser som kom fram anslöt enligt insatsledningen i stort till de två etablerade sektorerna. Tillhörande SL hade en arbetsledande roll kopplat till respektive uppgift inom sektorn förutom SL i andra styrkan från Karlshamn som fick en stödjande roll åt insatsledningen. Det var inte samsyn av samtliga SL i ankommande styrkor om de inkluderades i en sektor eller agerade med ansvar inom isolerad uppgift.

När RIL kom fram och övertog rollen som RL tilldelades ingen ny roll åt avgående. Hen agerade fortsatt framåt autonomt i rollen som storsektorchef utan att det blev uttalat. SL

Bräkne-Hoby föreslog på eget initiativ att tilldelas rollen som sektorchef för depå. Räddningsledarskapet överlämnades åter tillbaka till IL innan räddningsinsatsen avslutades den 18/8. Under natten den 19/8 när räddningsinsats inleddes agerade tjänstgörande IL som RL fram till skiftavlösning för dagpasset då pågående tog över före avslut. Totalt agerade tre personer som RL under den första räddningsinsatsen och två personer under den andra.

Beslutsdomän systemledning med övergripande ledning ansvarar LC i Jönköping för. Vakthavande befäl (VB) agerade i rollen driftchef under händelsen med stöd av ledningsbefälet (LB) och ansvarar för hela räddningsledningssystemet. Ansvarsområden där bland annat hantering med ram för resurstilldelning av enskilda räddningsinsatser och beredskapsproduktion ingår. Passningslarm för Karlshamns geografiska insatsområde hanterades inledningsvis, som senare utfördes lokalt av inkallad personal. IL räddningstjänsten östra Blekinge agerade inom beslutsdomänen på eget initiativ där en ytterligare ledningsenhet tillsattes med utgångspunkt i Karlskrona samt positionerade sig själv geografiskt i Ronneby. Syftet var att säkerställa gripbar ledningskapacitet vid eventuellt nya larm fördelat i Blekinge när tjänstgörande var upptagna på en omfattande insats den 18/8.

LC dokumenterade ett pressmeddelande kl. 15:22:

Brand i byggnad - Karlshamn

Publicerad: 2025-08-18

Måndagen 18/8 kl 14:39 fick räddningstjänsten larm om en brand i byggnad i Karlshamn.
Framme på plats finner man en brand i byggnad och arbetar nu med släckning och att hindra eventuell spridning till närliggande fastigheter.
Räddningstjänst larmades till platsen tillsammans med ambulans och polis.
Det finns inga uppgifter om personskador.
/ Ledningscentralen RSB

När brand uppstod under natten aktiverades aldrig VB på utan händelsen hanterades av LB.

Taktiskt genomförande

Utifrån samtidig händelse med skogsbrand när brand i byggnad inträffade var det för IL inledningsvis inte helt tydligt vilka resurser som larmades på det nya larmet. Om det varit normalt beredskapsläge hade andra styrkor varit först på plats. Resurstilldelning från LC och lokal hantering med att frigöra resurser från skogsbranden skapade en god resursuppbyggnad under den kritiska dynamiska första fasen av insatsen.

Skadans omfång med det samlade hjälpbehovet bedömdes, vilket resulterade i att konkret mål för insatsen kommunicerades tidigt. Taktisk hantering av resurser med fokus på att förhindra brandspridning till närliggande fastigheter och brandspridning inom byggnad till andra verksamheter. Sektorcheferna fick stor handlingsfrihet med utförandet av tilldelade

uppgifter och resurser knutna till sig. Framskjuten ledningsplats tillämpades före RIL kom till plats, där ledningsmöten genomfördes för att skapa gemensam lägesbild och plan framåt för arbetet. När RIL ankom beslutades ledningsplats där ledningsmöten utfördes med samverkande aktörer inkluderade. Sektor depå som upprättades bidrog till att skapa förutsättning över tid för släckningsarbetet med material samt ansvar för energi till personal. Skadans yttre gräns som det arbetades efter var att förhindra brand till närliggande fastighet och till restaurangen inom samma byggnad. Målet med insats (MMI) reviderades delvis av den skadeplatsnära ledningen på plats, men kommunicerades inte till LC.

MMI och taktisk plan dokumenterad av RL på plottingtavla kl. 18:38
MMI:

- Hindra brandspridning till annan byggnad
- Om möjligt rädda verksamhet inom samma byggnad

TP:

- Begränsa
- Släck och lyfta tak
- Lämna över

Utifrån beslut om uppgifter och resurser till sektorcheferna fick de ansvar att fördela deluppgifter. Det tillämpades på flera områden med stort handlingsutrymme för val och utförande av åtgärder för att skapa effekt.

Brandförloppet tillsammans med brandbelastning, byggnadens storlek, konstruktion och hot om brandspridning inkluderade att insatsledningen hade flera påverkande faktorer att hantera. Från antagande erhölls delvis vetskap om byggnadskonstruktionen som gav stöd i det fortsatta arbetet. När brandskadan bedömts isolerad till lagerdel med inkluderad del av cykelverkstad beslutades slutgiltig alternativ åtgärd med att lämpa ut material samt omhändertagande av brandskadat material.

När brand uppstod igen under natten var brandens utbredning isolerad i takkonstruktionen. Konstruktionsbranden hanterades taktiskt med olika metodval utan att få fullständig effekt med att släcka branden. MMI under insatsen var att branden inte skulle sprida sig till restaurangen. Visuellt observerades en murad vägg vertikalt upp i takkonstruktionen innan restaurangen mot branden, vilket bedömdes skapa en god avskiljande barriär mot brandspridningens riktning. Resursuppbyggnad hanterades av RL med ökat behov och där slutgiltig inriktning resulterade i lämpning av branddrabbat takområde. När lämpning med kranbil genomfördes skapades fullständig kontroll och då även vetskap om byggnadskonstruktionen med dubbla yttertak som påverkat brandförloppet.

Teknik och metod

Under den kritiska delen i släckningsarbetet utfördes åtgärdsproduktion med delvis utvändig släckning. Första enhet på plats påbörjade arbete med förhöjt lågtryck med två strålrör och utvändig släckning. Övergick till lågtryckssystem för att uppnå större vattenvolym i påföring mot branden. Kastlängd med cirka 15 meter från respektive positioner upplevdes tillräcklig för påföring med vatten mot brandområdet. Arbetet bedömdes inte som rökdykning enligt arbetsmiljöverket för brandmännen som agerade i närområdet innanför entrén till cykel och klädbutiken där miljön bedömdes god.

Chaufför på första vattenenheten påbörjade arbetet vid framkomst med att koppla upp sig på närmsta brandpost. När ventil i mark ska öppnas gick den inte att vrida, vilket påverkade brandvattenförsörjning negativt för släckningsarbetet i en kritisk situation. Chaufför på andra räddningsenhet fick begränsat inflöde från en annan ansluten brandpost under stort vattenuttag. Det visade sig vara småsten som fastnat i fordonet sil tillhörande intagsventilen. Från brandmännens perspektiv upplevdes situationen med begränsat brandvatten att det påverkade släckningsarbete negativt. Vattenpåföring in via ljusinsläppen på taket med strålrör och senare höjdenhetens vattenkanon resulterade i att brand påverkades från olika vinklar där effekt erhölls efter en ganska kort tid trots omfattande brandförlopp. Samordnat med släckinsatsen sattes två lokaler med direkt anslutning till brandens yttre gränser i övertryck med fläktar.

Åtgärder med lämpning som senare utfördes samordnades tillsammans med extern aktör. Cykelverkstadens del lokaliserad i lagerdel där brand varit som mest intensiv revs ut totalt med kvarvarande tak, innerväggar och brandskadat material.

Brand under natten hanterades enligt metodik konstruktionsbrand. Lokalisering av brand med värmekamera, påverkan och därefter planerad friläggning. Åtgärder där påverkan nyttjades med framför allt skärsläckare och dimspikar mot branden inne i takkonstruktionen. Positiv effekt upplevdes men brandförloppet tilltog återkommande när vattenpåföring avbröts. Restaurangens lokal sattes inledningsvis i övertryck med fläkt, men avbröts eftersom brandrök kom in i lokalen utifrån. Undertrycksventilation tillämpades därefter med fläkt som var i drift under släckningsarbetet. Problem uppstod med uppgift att etablera hål i undertaket inne i cykelbutiken. Arbetsplattform placerades inne och olika typer av handverktyg nyttjades utan att något hål etablerades i det putsade undertaket. Åtgärd med att såga upp yttertaket var aktuellt, men på grund av förbud för personal att vistas på taket blev det inte möjligt med avståndet att såga placerade i höjdenhetens arbetskorg. När extern resurs med kranbil påbörjade arbetet i samverkan med att frilägga taket positionerades ett höjdfordon var sida om takområdet och släckte brinnande material när behov uppstod.



Foto 5: UAS den 19/8 kl. 9:43 med kranbil som lämpade takkonstruktion.

Underhåll

Depåenheter larmades från Ronneby och Karlskrona där personal ingår. Sektor etablerades senare med ansvarig. Sektorn säkerställde tillgång till material och senare även behov med energiintag för personal på skadeplatsen genom beställning av mat.

Säkerhet och tillbud

Riskbedömningen utfördes under räddningsinsatsen där ett flertal risker identifierade och hanterades både av räddningstjänstens personal och samverkande aktörer:

18/8

Trafik:

Poliser som tidigt var på plats spärrade av vägar runt byggnaden för att förhindra trafikflödet. Senare etablerades fast hinder av Karlshamns kommun.

Brandrök:

Andningsskydd för släckande personal och senare filtermask i eftersläckningsfas.

Rasrisk:

Bedömning om rasrisk i lagerdelen uttalades och inget invändigt arbete inledningsvis som restriktion.

Gasflaskor:

Insatsledning bedömde att risk för tryckkärl och gasflaskor kunde finnas i byggnaden. Ingen information framkom som gav stöd i bedömning, men utifrån byggnad och verksamhet kunde risken inte uteslutas. Det uttalades till personal att vara observanta.

Elskador:

Elektricitet i byggnadens bröts.

Brännskada het vätska:
Fjärrvärmen stängdes av med risk för läckage av varm vätska.

19/8
Brandrök:
Andningsskydd på personal som utförde utvändig och invändig släckning samt andra åtgärder.
Skärsläckare:
Riskavstånd och skyddsutrustning nyttjades.
Fallrisk och arbetsställning:
Arbetsplattform för förbättrad arbetsergonomi när försök med håltagning genomfördes i undertak.
Rasrisk:
Rasrisk av tak i cykelbutiken med restriktion om inget invändigt arbete. Ingen personal uppe på taket.

Under räddningsinsatsen inträffade två tillbud under eftersläckningsfasen i lagerdelen. Gipsskiva föll ner från taket på en höjd av 3–4 meter och landade i närhet av en brandman. Konstruktionsmaterial föll ner i närhet av arbetsmaskin som kördes av extern aktör. Avvikelse i nyttjande av skyddsutrustning när brandmän inte använde skyddsmask och hjälm när den skyddsnivån var uttalad.

Räddningstjänstens avslutande

Räddningsinsats avslutades 2025-08-18 kl. 20:00 med motivering att kriterier enligt lagen om skydd mot olyckor (LSO) inte är uppfyllda, specifikt behov av snabbt ingripande. Behov av efterbevakning som utfördes av personal från räddningstjänsten på ägarens bekostnad.

Räddningsinsats inleddes igen 2025-08-19 kl. 02:24 och avslutades kl. 12:00. Motivering i avslut med att brand i takkonstruktion är släckt och lämpad. Efterkontroller av närliggande konstruktion i fastigheten och i ”rasmassor”. Ingen brand eller varma områden lokaliserade. Behov av efterbevakning som utfördes av person från räddningstjänsten på ägarens bekostnad.

Erfarenheter och förslag till åtgärder

Brand i byggnad som inträffade under samtida händelse med resurser knutna på en skogsbrand i det geografiska insatsområdet visade räddningsledningssystemets styrka. Beredskapsanpassning som tidigare var genomförd med att placera Mjällby på brandstationen i Karlshamn innebar en första styrka tidigt på plats. Information vid inkommande larmsamtal påverkade att övergripande ledning i LC tidigt bedömde händelsen till allvarlig och tilldelade resurser därefter. Initiativförmågan och proaktivt förhållningssätt av personal på skogsbranden som tolkade allvarlighetsgraden omgående och frigjorde resurser för nyinkommet larm var betydande. Om det inte utförts eller varit möjligt hade Bräkne-Hoby

varit andra styrka på plats och inte fjärde som utfallet blev. Möjlighet till åtgärdsproduktion i den tidskritiska fasen efter första styrkans framkomst hade i så fall blivit begränsat. Resursuppbyggnad inledningsvis av LC och över tid i dialog med den skadeplatsnära ledningen skapade handlingsutrymme för att hantera händelsen.

Det var ett omfattande brandförlopp vid framkomst inne i byggnaden med stor lokalvolym där flera verksamheter inkluderas och närliggande hotade fastigheter. Omfånget var initialt en utmaning att tolka för den skadeplatsnära ledning. Branden var i stora delar visuellt tydlig och yttre gränser att isolera skadan inom bedömdes tidigt. Helhetsbild av brandförlopp, byggnaden och omgivningen kräver mer tid samt information. Första styrkan på plats bedömde situationen väl med överhängande risk för spridning till närliggande fastighet. Det resulterade i omedelbar påverkan av brand och tidigt uppgifter till ankommande resurser samt information till ledningsenhet. Tydlig målbild är av vikt för räddningsarbetet där ett konkret mål med insatsen beslutades och förmedlades redan efter tre minuter från ankomst av IL. Åtgärderna med att omgående påverka branden med släckåtgärder bedrevs effektivt och var helt avgörande för att kunna skapa kontroll samt förhindra spridning. För att det ska kunna utföras optimalt krävs det både kapacitet i påföring och att försörjning av brandvattenförsörjning är fungerande utan avbrott. Inledande resurser hade inga fast monterade vattenkanoner, mobila vattenkanoner eller backup strålrör med utökad kapacitet. Problem vid anslutning av brandposter fick delvis påverkan i ett kritiskt skede.

Utifrån organiseringsmodellen etablerades två sektorer för att hantera hot om brandspridning och släckning av brand. Uppgiften upplevdes tydlig och det gavs stort handlingsutrymme med styrning av det åtgärdsnära arbetet. Målbilden var tydlig och utförandet bedrevs i stort med uppdragstaktik. När samtliga larmade resurser anslöt på plats balanserade styrformen delvis inom självorganisation. Uppgifter till ankommande resurser upplevdes tydlig men samtliga hade inte vetskap om att de var inkluderade i en sektor. Kommunicerat mål och fördelning av uppgifter samt resurser kompenserade den ansträngda situationen. Utvärdering av organisationen bör senare genomföras, eventuellt justeras och eftersträva optimering av resurser i skadehanteringen. Brandvattenförsörjning är en kritisk faktor inom den här händelsetypen med omfattande brandförlopp och brandbelastning där etablering av egen sektor hade varit rimlig. Brandmän som arbetade med de uppgifterna var ansträngda och en kompenserande kultur bör eftersträvas så att behovet även kan påkallas och eventuellt tillgodoses om inte den skadeplatsnära ledningen redan har genomfört det. Proaktivt och kompenserande ledningsarbete agerande av SL som tog sig an sektorchef för depån. Med syfte att öka ledningskapaciteten och avlasta individer i ledningsarbetet fördelades roller och organisationen byggdes på höjden utifrån sektorindelningen tills RIL tog över som RL. Brist i kommunikationen innebar att IL inte fick någon uttalad roll vid övertagandet. SL som anslöt fick en stödjande roll till IL, vilket delvis var organisering på bredden och hanterade uppgifter för avlastning.

Myndighetsmeddelandet om rökutveckling, och inte viktigt meddelande till allmänheten (VMA), som initierades av RL var ett korrekt agerande utifrån situationen. Samverkan mellan blåljusaktörer fungerade väl där sjukvårdsledning avlastade i uppgifter med informationsdelning och polis som inledningsvis bistod räddningstjänsten. Samverkan med aktuell kommun kunde etablerats tidigare. Både för lägesbild och stödjande delar med kommunikationskanaler både externt och vid behov internt. Det finns en grundskola placerad 160 meter från brandplats där skolledningen var kritiska till att inte få del av information om händelsen. Utifrån liv och hälsa med rökutveckling och vindriktning var det ingen risk, men tillfartsväg till skola spärrades av och visst informationsbehov förelåg. För att undvika felaktiga resurser av externa aktörer är det viktigt att den skadeplatsnära ledning preciserar kravbilden om vad som ska kunna utföras på platsen. Från delar av personal tillhörande externa aktörer upplevdes samordning av arbetsmiljön inte helt tydlig där räddningstjänsten bör ta ansvar. Polisen informerade skadeplatsnära ledning om brottsrubricering och vilka åtgärder som skulle vidtas. Åtgärder som senare utfördes i släckningsarbetet med lämpning av framför allt kvarvarande konstruktion av lokal med cykelverkstad i lagerdelen påverkade senare förutsättningarna för polisens tekniska platsundersökning. Med hänsyn till släckningsarbetet var det en motiverad åtgärd, men det skedet var inte tidskritiskt och dialog med polis före hade varit rimlig samt att dokumentera lokalen väl med fotografering.

Omhändertagande av brandskadat material som lämpades för destruktion bekostades av räddningstjänsten. Åtgärden genomfördes under räddningsinsatsen och material placerades på område med annan markägare än drabbad fastighetsägare. Dialog om kostnadstäckning med representant för drabbads försäkringsbolag bör genomförts på plats. Inga åtgärder utfördes som berörde bedömning och hantering av släckvatten under insatserna. Släckvatten inne i byggnaden antas runnit ner i golvbrunnar i någon omfattning. Information vid intervju i utredningsarbetet, med personal på reningsverket visade inga avvikande värden i närtid till branden, vilket sannolikt visar att släckning bedrivits effektivt. Dagvattenbrunnar utanför byggnaden går via ledningssystem i mark vidare ut till havet.

Händelsens dynamik och komplexitet vid insatsens inledande fas var en utmaning. MMI var tydligt och positivt att det uppnås utifrån byggnaden och brandförloppet. Brandmännen visade god förmåga med att uppnå effekt vid släckningsarbetet och delvis kontroll skapades redan efter drygt en timmes insatstid. De båda insatserna krävde totalt cirka 530 persontimmar. Byggnadens konstruktion i lagerdelen var också en påverkande faktor där ljusinsläppen som smälte av värmen tillsammans med murade väggar och undertak av lättbetong hjälpte till att tryckavlasta. Tolkning av byggnaden genomfördes men kunde gjorts i större utsträckning av närliggande takkonstruktion. Det hade troligen skapat vetskap av den lägre takytans brännbara konstruktion. Risk för brandspridning i området var identifierad och kommunicerad inför efterbevakningen. Frilägga del av området kan hypotetiskt anses motiverat i ett tidigare skede. Hantering när brand uppstod i området under natten hade sannolikt underlättats eftersom ingångsvärdet till en början var att takkonstruktionen inte var

i brännbart material. Unmanned Aircraft System (UAS) användes först den 19/8 under förmiddagen och är ett verktyg som bör använts tidigare av räddningstjänsten vid de båda händelserna för bedömning, insatsuppföljning och dokumentation.

Framgångsfaktorer

Vissa tydliga framgångsfaktorer bidrog till det lyckade resultatet.

- Resursuppbyggnad som från övergripande ledning som skapade handlingsutrymme.
- Stödjande resursuppbyggnad på lokal nivå som proaktivt frigjorde styrkor från skogsbranden samt säkerställde beredskapstäckning av ledningsfunktioner i Blekinge.
- Styrform uppdragstaktik i ledningsarbetet som utifrån tydlig målbild skapade effektivitet i hanteringen av en omfattande brand.
- Handlingskraft och förmågan inom åtgärdsproduktion av brandmännen med effekt vid släckningsarbetet.
- Alternativa åtgärder av externa aktörer som bedrev arbete med lämpning i lagerdelen den 18/8 och friläggning av takkonstruktionen den 19/8.

Förbättringspotential

Vid en insats av den här typen finns det alltid något som kan utvecklas och förbättras.

- Fortsätta utvecklingsarbetet inom enhetligt kommunalt ledningssystem för personal som arbetar med skadeplatsnära ledning.
- Översyn angående behov av exempelvis mobila vattenkanoner, fast monterade vattenkanoner vid investering av nya vattenenheter och utöka samverkan med VA-huvudman angående driftsäkerheten av det kommunala brandvattensystemet.
- Eftersträva vetskap genom systematiskt arbetssätt vid tolkning och bedömning av byggnadskonstruktioner vid brand i byggnad.
- Översyn organisering av UAS för att säkerställa högre nyttjandegrad vid insatser och förbättring av fotodokumentation.
- Utvecklingsområde inom bedömning och förmåga med hantering av kontaminerat släckvatten.